

निर्विकारस्यक्रियानिर्गुणस्यचगुणाःकथं लीलयेत्युक्तिःप्रयोजनाभावंपरिहरति नवस्तुविरोधमितिभावः ॥ २ ॥ अर्भकवल्लीलाऽपिनयुज्यं
तेवैषम्यादित्याह उद्यमयतिप्रवर्तयतीतिउद्यमः अर्भकस्यक्रीडायांप्रवृत्तिहेतुः कामोऽस्तिअन्यतस्तुवस्त्वंतरेणबालांतरप्रवर्तनेनवातस्यक्रीडेच्छा
भवति ईश्वरस्यतुस्वतस्तृप्तस्यकथंकामः अन्यतःसदानिवृत्तस्यच असंगाद्वितीयस्यकथमन्यतश्चिक्रीडिषेत्यर्थः ॥ ३ ॥ यच्चोक्तम् स्मरन्विश्व
सृजामीशोविज्ञापितमधोक्षजइत्यादिना अविद्योपाधेर्जीवस्यभोगार्थमीश्वरःसृष्ट्यादिकरोतीति तदप्याक्षेपुमनुवदति अस्माक्षीदिति गुणमयी
आत्मनोजीवस्यकर्तृत्वभोक्तृत्वादिमोहोत्पादिकायामायातयासृष्टवान् तदुक्तंप्रथमे ययासंमोहितोजीवआत्मानंत्रिगुणात्मकम् परोऽपिमनुतेऽ
नर्थतत्कृतंचाभिपद्यतइत्यादिना अत्रच अतोभगवतोमायामायिनामपिमोहिनीति संस्थापयतिपालयति प्रत्यभिधास्यतिप्रातिलोम्येनतिरोहि

विदुरउवाच ब्रह्मन्कथंभगवतश्चिन्मात्रस्याविकारिणः॥ लीलयाचापियुज्येरन्निर्गुणस्यगुणाःक्रियाः॥ २॥
क्रीडायामुद्यमोऽर्भस्यकामश्चिक्रीडिषाऽन्यतः॥ स्वतस्तृप्तस्यचकथंनिवृत्तस्यसदान्यतः॥ ३॥ अस्माक्षीद्भग
वान्विश्वंगुणमय्यात्ममायया ॥ तयासंस्थापयत्येतद्भूयःप्रत्यभिधास्यति ॥ ४ ॥ देशतःकालतोयोऽसावव
स्थातःस्वतोऽन्यतः ॥ अविलुप्तावबोधात्मासयुज्येताजयाकथम् ॥ ५ ॥ भगवानेकएवैषःसर्वक्षेत्रेष्ववस्थितः॥
अमुष्यदुर्भगत्वंवाक्केशोवाकर्मभिःकुतः ॥ ६ ॥ एतस्मिन्मेमनोविद्वन्खिद्यतेज्ञानसंकटे ॥ तन्नःपराणुदविभो
कश्मलंमानसंमहत् ॥ ७ ॥

तंकरिष्यति पाठांतरेप्रातिलोम्येनात्मनिअभितोधारयिष्यति ॥ ४ ॥ एतच्चजीवस्याविद्याश्रय
त्वेघटेतनतुतत्संभवतीत्याह देशतइति योऽसौदेशादिभिरविलुप्तावबोधआत्माजीवःब्रह्मस्वरूपत्वात् सकथमजयाअविद्ययायुज्येत तत्रदेशतो
दीपप्रभायाइवलोपोनास्तिर्वगतत्वात् नकालतोविद्युतइवनित्यत्वात् नावस्थातःस्मृतिवत् अविक्रियत्वात् नस्वतःस्वभवत्सत्यत्वात् नान्यतःघ
टादिवत् अद्वितीयत्वात् एवमेतैर्यस्यबोधोनलुप्येतसकथमजयायुज्येत अजाचात्राविद्यैवनमायातस्याअवबोधेनविरोधाभावात् ॥ ५ ॥
किंच ब्रह्मरूपत्वादेवजीवस्यसंसारोऽपिनविद्यतइतिआक्षिपतिसर्वक्षेत्रेष्ववस्थितोभोक्ताऽपिवस्तुतोभगवानेवचिद्रूपत्वेनतद्व्यतिरेकाभावात् एवं
चसतिअमुष्यजीवस्यदुर्भगत्वमानंदादिभ्रंशः कर्मभिर्हेतुभूतैः क्लेशोवाकुतः कर्मसंबंधाभावात् अन्यथाईश्वरस्यापितत्संगःस्यादितिभावः
॥ ६ ॥ अज्ञानमेवसंकटंदुर्गतस्मिन्तत्मानसंकश्मलंमोहंपराणुद अपाकुरु ॥ ७ ॥